సాక్షి
ములుగు
గురువారం । 13 । ఫిబ్రవరి । 2025

సమ్మక్క గద్దె వద్ద భక్తుల రద్దీ

యాటల మొక్కు తీర్చుకుంటున్న ఓ కుటుంబం

బంగారంతో వస్తున్న భక్తురాలు

మనసారా మొక్కులు

ఘనంగా మండమెలిగె పండుగ.. అమ్మవార్లకు పూజలు

మినీ మేడారం జాతర షురూ అయ్యింది. మేడారం, కన్నెపల్లిలో బుధవారం మండమెలిగె పండుగ ఆదివాసీ సంస్కృతీ సంప్రదాయం ప్రకారం వైభవంగా జరిగింది. సమ్మక్క సారలమ్మల పూజారులు అమ్మవార్ల ఆలయాల్లో ప్రత్యేక పూజా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. అమ్మవార్లను దర్శించుకునేందుకు బుధవారం వేలాది మంది భక్తులు తరలివచ్చారు. ఉదయం నుంచే మొదలైన భక్తుల తాకిడి మధ్యాహ్నం వరకు కొనసాగింది. జంపన్నవాగు వద్ద షవర్ల కింద స్నానాలు ఆచరించి అమ్మవార్లను దర్శించుకుని మొక్కులు చెల్లించుకున్నారు. - ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి

- వివరాలు 8లో▶

నీళ్లు, శాక అరబోస్తున్న పూజారులు

చిలకలగుట్ట వెళ్లే దారిలో మామిడి తోరణం కడుతున్న పూజారులు

పూజా సామగ్రితో రాత్రి సమ్మక్క గుడినుంచి గద్దెల వద్దకు బయలుదేరిన పూజారులు

న్యూస్‌రీల్

మేడారంలో భక్తుల సౌకర్యాలపై పరిశీలన

ఎస్ఎస్‌తాడ్వాయి: మేడారం సమ్మక్క– సారలమ్మ మినీ జాతరలో భక్తులకు కల్పించిన సౌకర్యాలను ఐటీడీఏ పీఓ చిత్రామిశ్రా బుధవారం రాత్రి పరిశీలించారు. ఐటీడీఏ గెస్ట్‌హౌస్‌లోని కంట్రోల్ రూంను తనిఖీ చేసి సంబంధిత శాఖలను సమన్వయం చేసి సమస్యలను పరిష్కరించాలని సిబ్బందిని ఆదేశించారు. మేడారం ఇంగ్లిష్ మీడియం పాఠశాలను సందర్శించి విధులు నిర్వర్తించే సిబ్బందికి భోజనం వండడాన్ని పరిశీలించారు. పరిశుభ్రమైన ఆహారం, పరిసరాల పరిశుభ్రత, సిబ్బందికి తగినంత వేడి ఆహారాన్ని అందించాలని ఆదేశించారు. వంట కోసం వచ్చిన సరుకుల స్టాక్ పరిశీలించారు. ఆదివాసీ గిరిజన మ్యూజియాన్ని సందర్శించి ఆవరణలో పారిశుద్ధ్య ఏర్పాట్లు, మ్యూజియంలోని వస్తువులపై యాత్రికులకు సరైన మార్గనిర్దేశం చేయాలని సిబ్బందిని ఆదేశించారు. పీఓ వెంట డీడీ పోచం, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ రాజ్‌కుమార్, పెసా కోఆర్డినేటర్ ప్రభాకర్, ఏటీడీఓ క్షేత్రయ్య, జీసీడీఓ సుగుణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

600మందికి పౌష్టికాహారం

ములుగు: మినీ మేడారం జారత సందర్భంగా జిల్లా సంక్షేమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో మేడారంలో నాలుగు, ఏటూరునాగారం బస్టాండ్, ఐలాపూర్, ములుగు ఆర్టీసీ బస్టాండ్‌లలో డీడబ్ల్యూఓ కూచన శిరీష సమక్షంలో బుధవారం సుమారు 600మంది చిన్నారులు, బాలింతలకు బాలామృతం, మురుకులు, ఉడకబెట్టిన గుడ్లు, పౌష్టికాహారం తాగునీరు అందించారు. ఇదిలా ఉండగా తప్పిపోయిన వ్యక్తుల శిబిరంలో భాగంగా మేడారంలో ముగ్గురు, ఐలాపురం జాతరలో మరొకరిని గుర్తించి కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించారు. ఈ సందర్భంగా డీడబ్ల్యూఓ శిరీష మాట్లాడుతూ మినీ జాతర ముగిసేంత వరకు శాఖ తరఫున శిబిరాలు కొనసాగుతాయని తెలిపారు.

చర్మ వ్యాధులు రాకుండా చర్యలు

గోవిందరావుపేట: మేడారంలోని స్నాన ఘట్టాల వద్ద భక్తులు స్నానాలు చేసేందుకు షవర్లు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ షవర్ల ద్వారా వచ్చే నీటిలో చర్మ వ్యాధులు రాకుండా ఉండేందుకు వైద్య సిబ్బంది లిక్విడ్ క్లోరిన్ సోల్యూషన్ (సోడియం హైపోకల్ ఆర్టీ) కెమికల్‌ను కలుపుతున్నారు. షవర్ల కింద స్నానం చేసే నీటిలో బ్యాక్టీరియా, ఫంగస్ ఉంటే చర్మంపై దురద వచ్చి ప్రాణాంతకంగా మారే ప్రమాదం ఉంటుంది. బ్యాక్టీరియా, ఫంగస్ భారిన భక్తులు పడకుండా ఉండేందుకు మోటర్ల ద్వారా షవర్లకు పోయే నీటిలో క్లోరిన్ సోల్యూషన్ లిక్విడ్ కలుపుతున్నారు. ఈ పనులను ఎప్పటికప్పుడు వైద్య సిబ్బంది పర్యవేక్షిస్తూ భక్తులు చర్మ వ్యాధుల భారిన పడకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

ఆటోలకు భలే గిరాకీ

బస్టాండ్ నుంచి గద్దెల వద్దకు ఆటోలో వెళ్తున్న భక్తులు

గోవిందరావుపేట: మేడారం మినీ జాతరలో ఆటోలకు భలే గిరాకీ ఉంది. ఈ నెల 15వ తేదీ వరకు మినీ మేడారం(మండమెలిగె) జాతర జరుగుతున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ జాతరలో ఆటోలకు ఫుల్ గిరాకీ తగులుతోంది. ఆర్టీసీ సిబ్బంది మేడారంలోని బస్టాండ్ వద్దనే బస్సులు నిలిపివేస్తున్నారు. దీంతో బస్టాండ్ నుంచి గద్దెల వద్దకు కిలోమీటరు దూరం ఉండడంతో ప్రయాణికులు ఆటోలలో గద్దెల వద్దకు చేరుకుంటున్నారు. దీంతో ఆటోవాలాలు గద్దెల వద్దకు రూ.20, జంపన్నవాగుకు రూ.30 వసూలు చేస్తున్నారు. తిరుగు ప్రయాణంలో కూడా ప్రయాణికులు ఆటోలలో తరలివస్తున్నారు.

బురుక చెట్టు తొలగింపు

బురుక చెట్టును తొలగిస్తున్న పూజారి

ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి: మేడారంలో గత మహాజాతర సమయంలో మండమెలిగె పండుగ సందర్భంగా పూజారులు మామిడి తోరణాలు కట్టేందుకు బురుక కర్ర పాతారు. అది చెట్టుగా పెరిగి పోలీస్ కమాండ్ కంట్రోల్ రూం గేటు వద్ద రోడ్డుకు మధ్యలో ఉంది. బుధవారం నిర్వహించిన మండమెలిగె పండుగ సందర్భంగా సంప్రదాయంగా పూజలు నిర్వహించి బురుక చెట్టును తొలగించారు. దాని స్థానంలో కొత్త బురుక కర్రను ఏర్పాటు చేసి మామిడి తోరణాలు కట్టారు. కమాండ్ కంట్రోల్ రూంకు వెళ్లే దారిలో అడ్డంగా ఉండటంతో దానిని తొలగించామని పూజారులు చెబుతున్నారు.

తలనీలాల సమర్పణ.. వంటావార్పు

వంట చేసుకుంటున్న భక్తులు

తలనీలాలు సమర్పించుకుంటున్న చిన్నారి

గోవిందరావుపేట: మేడారం పరిసరాలు బుధవారం భక్తజనంతో కిటకిటలాడింది. వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వనదేవతల దర్శనానికి వచ్చిన భక్తులు ముందుగా తల నీలాలు సమర్పించి, జంపన్న వాగులో పుణ్యస్నానాలు ఆచరించారు. అనంతరం సమ్మక్క–సారలమ్మలను దర్శించుకున్నారు. పలువురు భక్తులు అమ్మవార్లకు డప్పుచప్పుళ్లతో మేళ తాళలతో బంగారం(బెల్లం), ఒడి బియ్యం సమర్పించారు. అనంతరం మేడారం అటవీ ప్రాంతాల్లో విడిది చేశారు. చెట్ల కింద వంటావార్పు చేసుకుని కుటుంబ సమేతంగా భోజనాలు చేసి సేదదీరారు.

కోళ్ల అమ్మకాలు డీలా?

మినీ మేడారంలో కొనేవాళ్లు లేక వెలవెలబోతున్న దుకాణాలు

- బర్డ్‌ఫ్లూపై భక్తులకు అనుమానాలు
- ఉమ్మడి జిల్లాలో ఫ్లూ ఆనవాళ్లు లేవని చెబుతున్న అధికారులు

కొనుగోలు లేక వెలవెలబోతున్న చికెన్ షాపు

ములుగు : మేడారం జాతర అంటేనే మొక్కు తీర్చుకోవడానికి అమ్మవార్లకు కోడి, యాట, గొర్రె సమర్పించడం ఆనవాయితీ. అయితే రెండు రోజులుగా పక్క రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో బర్డ్ ఫ్లూ వచ్చిన వార్తల ప్రభావం బుధవారం నుంచి ప్రారంభమైన మినీ జాతరపై పడిందా అన్నట్లుగా అనిపించింది. మేడారంలో ఏర్పాటు చేసిన కోళ్ల దుకాణాలు నిత్యం భక్తులు కొనుగోళ్లతో బిజీబిజీగా ఉండేవి. కానీ బుధవారం జంపన్న వాగు నుంచి సమ్మక్క–సారలమ్మ గుడి ప్రధాన మార్గం వైపు, వనదేవతలను దర్శించుకుని బయటికి వచ్చే మార్గంలో కానీ ఎక్కడా భక్తులు కోళ్లు కొనుగోళ్లు చేయలేదు. గిరాకీ లేక వ్యాపారులు ఖాళీగా కూర్చుండి పోయారు. మార్కెట్ రేట్ ప్రకారం మినీ జాతరలో బాయిలర్ కోడి కేజీ రూ.180, జుట్టు కోడి గుత్తకు రూ. 200కు అమ్మకాలు చేపట్టినా భక్తులు కొనడానికి ముందుకు రాలేదు. ఈ విషయంపై పలువురిని ప్రశ్నించగా బర్డ్‌ఫ్లూ ప్రచారంతో ఇంటి దగ్గర నుంచే కోళ్లు తీసుకొచ్చినట్లుగా వెల్లడించారు.

అక్కడక్కడా చనిపోతున్న కోళ్లు

వారం రోజులుగా మేడారంలో అక్కడక్కడా అనూహ్యంగా కోళ్లు చనిపోతున్న విషయాన్ని స్థానిక వ్యాపారులు అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. స్పందించిన గ్రామపంచాయతీ అధికారులు బ్లీచింగ్ పౌడర్ చల్లడంతో పాటు దుర్వాసన రాకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ విషయంపై పశుసంవర్ధక శాఖ అధికారులు రెండు రోజులుగా మేడారంలోని వ్యాపారులతో ప్రత్యేక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి బర్డ్ ఫ్లూపై అవగాహన కల్పించారు. అధికారుల సూచనల మేరకు వ్యాపారులు జాగ్రత్తలు పాటించినప్పటికీ బుధవారం సైతం అక్కడక్కడా కోళ్లు మృత్యువాత పడినట్లుగా తెలుస్తోంది.

నార్లాపూర్‌లో పౌల్ట్రీఫాం తనిఖీ చేస్తున్న అధికారులు

నాటుకోడికి గిరాకీ ఫుల్

బాయిలర్ కోళ్లలో బర్డ్ ఫ్లూ ఆనవాళ్లు ఉన్నట్లుగా ప్రచారం జరగడంతో మినీ జాతరలో నాటు కోళ్లకు గిరాకీ పెరిగింది. ఆయా ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన భక్తులకు వ్యాపారులు ఒక్కోచోట ఒక్కో రకమైన రేటుతో విక్రయించారు. అమ్మవారి ఆలయం ఎదురుగా చిలకలగుట్టకు వెళ్లే దారిలో కేజీ నాటుకోడి రూ.600, చుట్టు పక్కల రూ.700, అమ్మవార్ల ఎగ్జిట్ గేట్ నుంచి ఆర్చివైపున రూ.500 వరకు పలికింది. అయితే అనాధికారికంగా ఓ వ్యక్తి షాప్‌లకు సరఫరా చేసిన నాటుకోళ్లు మృత్యువాత పడ్డాయని పలువురు వ్యాపారులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

ఈ విషయంపై డీపీఓ కొమురయ్యను వివరణ కోరగా రెండు రోజులుగా ఎండ తీవ్రత పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో వేడి తట్టుకోలేక కోళ్లు చనిపోయి ఉండవచ్చని తెలిపారు. అంతే తప్పా బర్డ్‌ఫ్లూ ఆనవాళ్లు ఎక్కడా లేవని తెలిపారు.

గత ఆదివారం జరిగిన వ్యాపారం కూడా కాలేదు..

గత ఆదివారం మినీ జాతర మొదలు కాకముందు జరిగిన వ్యాపారం కూడా బుధవారం జరగలేదు. భక్తులు ఎక్కువగా కోళ్లపై ఆసక్తి చూపలేదు. కోళ్లు చనిపోతున్నాయని గ్రామపంచాయతీ అధికారులకు ఫిర్యాదు చేస్తే శానిటైజేషన్ చేశారు. కానీ భక్తులు ఎక్కువగా బాయిలర్ కోళ్లను కొనుగోలు చేయడానికి రావడం లేదు. మేడారం చుట్టు పక్కల గ్రామాల్లో వ్యాపారుల అందరి పరిస్థితి ఇలాగే ఉంది.

- గుంజ జంపన్న, వ్యాపారి

మన దగ్గర బర్డ్ ఫ్లూ లేదు..

ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలో ఇప్పటివరకు బర్డ్ ఫ్లూ ఆనవాళ్లు లేవు. కోళ్లకు బర్డ్ ఫ్లూ సోకితే జుట్టు అంతా నల్లగా మారుతుంది. 12నుంచి 24గంటల్లో కోళ్లు చనిపోతాయి. మేడారం చుట్టుపక్కల ఉన్న గోవిందరావుపేట, ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి, మల్లంపల్లి మండలాల్లో పౌల్ట్రీ కేంద్రాలలో తనిఖీలు చేపట్టి నమూనాలను ఉన్నతాధికారులకు అందించాం. ప్రస్తుతానికి ములుగు జిల్లా సేఫ్. ఒకవేళ ఎలాంటి సమస్య ఉన్నా భక్తులకు తెలియజేస్తాం. ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదు.

- కొమురయ్య, జిల్లా పశు సంవర్ధకశాఖ అధికారి

మళ్లీ కోతలు..!

ఉమ్మడి వరంగల్‌లో మళ్లీ పెరిగిన 'సిజేరియన్'లు

- ఆస్పత్రి ప్రసవమంటే ఆపరేషన్ తప్పనిసరి
- 67.59 శాతం ఆపరేషన్లే.. 32.41 శాతమే సాధారణం
- ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో 46.13శాతం కోతలు.. సర్కారు దవాఖానాల్లో 53.87 శాతం..
- హనుమకొండ, వరంగల్ జిల్లాల్లో మరీ దారుణం
- మిగతా నాలుగు జిల్లాల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి..

ఉమ్మడి జిల్లాలో ప్రసవాల తీరు (2024 జనవరి 1 నుంచి 2025 జనవరి 31 వరకు)

మొత్తం ప్రసవాలు	: 40,221
సాధారణం	: 13,036
ఆపరేషన్	: 27,185
ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో..	
సాధారణ	: 10,569
ఆపరేషన్	: 14,645
ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో..	
సాధారణ	: 2,467
ఆపరేషన్	: 12,540

సాక్షిప్రతినిధి, వరంగల్ :

- హనుమకొండ జిల్లా భీమదేవరపల్లి మండలం ముస్తఫాపూర్‌కు చెందిన ఓ మహిళ ప్రసవం కోసం హనుమకొండ నయీంనగర్ ప్రాంతంలోని ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో చేరింది. నెలనెల అదే ఆస్పత్రిలోనే చెక్ చేయించుకుంటున్నప్పటికీ జనవరి 29 డెలివరీ టైం ఇచ్చి 23న జాయిన్ చేసుకున్నారు. 'కడుపులో పిండం అడ్డం తిరిగింది.. సాధారణ ప్రసవం కష్టమే'నన్న డాక్టర్ సూచనతో ఆపరేషన్‌కు అంగీకరించడం అనివార్యంగా మారింది.

... ఇలా ఉమ్మడి వరంగల్‌లో కడుపు కోతలు మళ్లీ పెరుగుతున్నాయి. ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో నిర్వహించే ప్రతీ 100 డెలివరీల్లో 68 సిజేరియన్లే ఉంటున్నాయి. 32 శాతమే సాధారణ ప్రసవాలు కాగా.. ఆపరేషన్ ప్రసవాలు మొత్తంగా చూస్తే ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లోనే ఎక్కువగా అయ్యాయి.

67.59 శాతం అపరేషన్ ప్రసవాలే...

ఉమ్మడి వరంగల్‌లో 2024 జనవరి 1 నుంచి 2025 జనవరి 31 వరకు.. మొత్తం ప్రసవాలు 40,221 జరిగాయి. అందులో 13,036 సాధారణ ప్రసవాలు కాగా.. 27,185 మందికి ఆపరేషన్‌లు చేసి పురుడు పోశారు.

- హనుమకొండ, వరంగల్ జిల్లాల్లో ఏడాదిలో జరిగిన ప్రసవాల గణాంకాలను పరిశీలిస్తే ఆందోళన కలిగిస్తోంది. ఉమ్మడి వరంగల్ గణాంకాలు చూస్తే.. ఈ రెండు జిల్లాల్లోని ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో అత్యధికంగా ఆపరేషన్ ప్రసవాలు జరగడమే ఇందుకు నిదర్శనం. జిల్లాలో మొత్తం ప్రసవాలు 11,369 జరిగితే, అందులో 2,942 (25.88 శాతం) మాత్రమే సాధారణ ప్రసవాలు కాగా, 8,427 (74.12) ప్రసవాలు ఆపరేషన్ ద్వారా చేశారు. 8,427లో ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో 3,926 జరిగితే, ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో 4.511 ప్రసవాలు ఆపరేషన్ చేశారు. అదే విధంగా వరంగల్ జిల్లాలో మొత్తం 8,343 ప్రసవాల్లో 2,301 (27.58 శాతం) సాధారణం కాగా, 6,042 (72.42 శాతం) ఆపరేషన్ ప్రసవాలు చేశారు. 6,042 ఆపరేషన్ ప్రసవాల్లో 2,929 ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో జరిగితే, 3,123 ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో చేశారు.

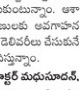
మహబూబాబాద్‌లో మరీ దారుణం....

- మహబూబాబాద్ జిల్లాలో ఏడాదిలో 7,174 ప్రసవాలు జరిగితే.. అందులో 1,885 (26.27 శాతం) సాధారణ ప్రసవాలు కాగా, 5,289 (73.73 శాతం) కడుపు కోసి కాన్పు చేసినవే. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో జరిగిన 4,031 ప్రసవాల్లో 1,557 సాధారణం కాగా, 2,474 సిజేరియన్‌లు. ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో 3,153 ప్రసవాలకు 328 సాధారణం కాగా, 2,815 సి సెక్షన్ ద్వారా ప్రసవాలు జరిగాయి. జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లాల్లో 4,539 ప్రసవాలకు 2,184 సాధారణం కాగా, 2,355 సిజేరియన్ చేశారు. అలాగే ములుగు జిల్లాలో 3,974 ప్రసవాలకు 1,772 సాధారణం, 2,202 ఆపరేషన్ ప్రసవాలు. అయితే ఇక్కడ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో సాధారణ ప్రసవాలు ఎక్కువగా జరిగాయి. 3,057లో 1,461 ఆపరేషన్‌లు కాగా, 1,596 సాధారణ ప్రసవాలు. ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో 917లకు 741 ఆపరేషన్‌లు కాగా, 176 సాధారణ ప్రసవాలుగా నమోదయ్యాయి.

ప్రభుత్వాసుపత్రుల వైపే 'జనగామ'...

- జనగామ జిల్లాలో ఏడాదిలో 4,822 ప్రసవాలు జరిగితే.. అత్యధికంగా 4,412 మంది ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లోనే పురుడు పోసుకున్నారు. మొత్తం 4,822 ప్రసవాల్లో 1,952 సాధారణం కాగా, 2,870 మందికి ఆపరేషన్ చేశారు. ప్రభుత్వాసుపత్రిలో పురుడు పోసుకున్న 4,412 మందిలో 1,862 ప్రసవాలు సాధారణం కాగా, 2,650 సిజేరియన్. అలాగే 310 మంది ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో ప్రసవించగా, 90 మంది సాధారణం కాగా, 310 మందికి అపరేషన్లు అనివార్యంగా మారాయి.

సాధారణ ప్రసవాలకే ప్రాధాన్యం.. ఆ దిశగా ప్రయత్నాలు..

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులతోపాటు ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో సాధారణ డెలివరీలు చేసేందుకు ప్రాధాన్యమిస్తున్నాం. సాధారణ ప్రసవాలు పెంచే విధంగా ప్రతీనెల ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆస్పత్రి డాక్టర్లతో సమీక్ష సమావేశాలు నిర్వహిస్తున్నాం. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఆపరేషన్ ద్వారా కాన్పులు చేయాలని, అందుకు గల కారణాలను రికార్డుల్లో నమోదు చేయాలని, ఎప్పటికప్పుడు సంబంధిత వివరాలను తెప్పించుకుంటున్నాం. ఆశాలు, ఏఎన్ఎంల ద్వారా గర్భిణులకు అవగాహన కల్పిస్తూ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలోనే డెలివరీలు చేసుకునే విధంగా అవగాహన పెంపొందిస్తున్నాం.

- డాక్టర్ మధుసూదన్, జిల్లా వైద్య ఆరోగ్యశాఖ అధికారి, భూపాలపల్లి

మీసేవ కేంద్రాల్లో అధికారుల తనిఖీ

రేషన్‌కార్డుల నమోదు వివరాలపై ఆరా

మీ సేవ కేంద్రాన్ని తనిఖీ చేస్తున్న డీసీఎస్ఓ ఫైజల్ హుస్సేన్

ములుగు: ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు మీ సేవ కేంద్రాల్లో చేపడుతున్న నూతన రేషన్ కార్డుల నమోదు వివరాలను తెలుసుకునేందుకు బుధవారం డీసీఎస్ఓ సయ్యద్ షా ఫైజల్ హుస్సేన్, ఈ డిస్ట్రిక్ట్ మేనేజర్ దేవేందర్‌లు ఆకస్మికంగా తనిఖీ చేశారు. ములుగు, వెంకటాపురం(ఎం)మండలాల్లోని మీ సేవ కేంద్రాలను తనిఖీ చేసి నిర్వాహకులకు తగిన సూచనలు చేశారు. గతంలో ఉన్న ఆహార భద్రత కార్డుల నుంచి సభ్యుల తొలగింపు, నూతన సభ్యుల పేరు నమోదు విషయంలో, వయస్సు, చిరునామా, ఆధార్‌కార్డు నంబర్ల సవరణకు ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించిదని తెలిపారు. ప్రజలు నిర్ణీత రుసుము చెల్లించి ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసకోవాలని కోరారు. రేషన్‌కార్డుల నమోదు ప్రక్రియలో ఎలాంటి అవకతవకలకు తావులేకుండా చూసుకోవాలని నిర్వాహకులకు సూచనలు చేశారు. ఎక్కువగా రుసుము వసూలు చేసే కేంద్రాలపై తగిన చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. గతంలో ప్రజాపాలన గ్రామసభల ద్వారా దరఖాస్తులను సమర్పించిన అభ్యర్థులు మళ్లీ దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదన్నారు. ప్రతీ దరఖాస్తులకు విధిగా రశీదు పత్రాన్ని అందించాలని ఆదేశించారు. కార్మిక సంక్షేమ శాఖ తరఫున అందిస్తున్న లేబర్‌కార్డులను కార్మికులు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని సూచించారు. ఈ కార్యక్రమంలో డిప్యూటీ తహసీల్దార్ నితీష్, డిస్ట్రిక్ట్ మీ సేవ మేనేజర్ విజయ్ పాల్గొన్నారు.

ఇసుక అక్రమ రవాణాపై నిరంతర పర్యవేక్షణ

ములుగు: ఇసుక అక్రమ రవాణాపై నిరంతర పర్యవేక్షణ చేపడుతున్నట్లు ఎస్పీ డాక్టర్ శబరీశ్ తెలిపారు. ఈ మేరకు బుధవారం ఏటూరునాగారం ఏఎస్పీ శివం ఉపాధ్యాయ, డీఎస్పీ నలువాల రవీందర్, సీఐలు, ఎస్సైలతో టెలీకాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించి మాట్లాడారు. మైనింగ్ అధికారులతో సమన్వయంగా నడుచుకుంటూ అక్రమ ఇసుక రవాణాను పూర్తిస్థాయిలో నిర్మూలించేలా పకడ్బందీ చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. ప్రభుత్వ నిబంధనల మేరకు రాయల్టీ చెల్లించి ఇసుక తవ్వకాలు చేపట్టాల్సి ఉంటుందనే విషయాన్ని గుర్తించాలన్నారు. గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతంతో పాటు జిల్లాలోని వాగుల నుంచి జరిగే అక్రమ ఇసుక తవ్వకాలపై నిఘా పెట్టాలని ఆదేశించారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఇసుక రవాణా చేసే వారిపై చట్టపరంగా జరిమానాలు, కేసులు నమోదు చేయడంతో పాటు వాహనాలను జప్తు చేయాలని ఆదేశించారు. ప్రధాన సూత్రదారుల పేర్లను బయటికి తీసుకువచ్చి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు.

క్లుప్తంగా

రన్నింగ్ స్టాఫ్ సమస్యలు పరిష్కరించాలి

ఎం.ఎస్.ప్రసాద్ చిత్రపటానికి పూలతో శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్న హనుమయ్య

కాజీపేట రూరల్: రైల్వేలో అతి ప్రధాన రన్నింగ్ స్టాఫ్ (లోకో పైలెట్లు, అసిస్టెంట్ లోకో పైలెట్లు, గార్డులు) సమస్యలు పరిష్కరించాలని ఆల్ ఇండియా లోకో రన్నింగ్ స్టాఫ్ అసోసియేషన్ (ఏఐఎల్ఆర్ఎస్ఏ) సెంట్రల్ కమిటీ వైస్ ప్రెసిడెంట్ టి.హనుమయ్య డిమాండ్ చేశారు. కాజీపేట రైల్వే కమ్యూనిటీ హాల్‌లో బుధవారం ఏఐఎల్ఆర్ఎస్ఏ డివిజనల్ స్పెషల్ కన్వెన్షన్ నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన హనుమయ్య ముందుగా ఎం.ఎస్. ప్రసాద్ చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. 7వ పే కమిషన్ సిఫార్సుల ప్రకారం రన్నింగ్ స్టాఫ్‌కు రన్నింగ్ అలవెన్స్ 25 శాతం పెంచాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈస్ట్ కోస్ట్ రైల్వే జోనల్ ప్రెసిడెంట్ చౌబే, సెంట్రల్ కమిటీ జాయింట్ సెక్రటరీ ఆర్‌కె.రాణా, సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే సికింద్రాబాద్ జోనల్ సెక్రటరీ ఇరానీ పాషా, సికింద్రాబాద్ డివిజన్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు ఏవీఎస్ఎన్ ఎస్.మూర్తి, ఆర్.ఎస్.శ్రీజిత్ రన్నింగ్ స్టాఫ్ సమస్యలపై మాట్లాడారు. అంతకు ముందు డివిజనల్ సెక్రటరీ ఆర్ఎస్.శ్రీజిత్ ఎఐఎల్ఆర్ఎస్ఏ జెండాను ఎగురవేశారు. సమావేశంలో సికింద్రాబాద్ డివిజన్, కాజీపేట బ్రాంచ్‌కు చెందిన 150 మంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

విద్యుత్ షాక్‌తో ఒకరి మృతి

నర్సింహులపేట: మండలంలోని రామన్నగూడేనికి చెందిన దుండి ఉప్పలయ్య(45) చేపలు పట్టడానికి వెళ్లి విద్యుత్ షాక్‌కు గురై మృతి చెందినట్లు ఎస్సై మాలోతు సురేశ్ తెలిపారు. రామన్నగూడెం సమీపంలోని వెంకమ్మ చెరువు మత్తడి దగ్గరలోని గుంతలో బుధవారం కరెంట్‌తో చేపలు పట్టే క్రమంలో వైరు తెగి ఉండడాన్ని చూసుకోకపోవడంతో షాక్‌కు గురై మృతి చెందాడు. మృతుడి భార్య మంజుల ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసినట్లు ఎస్సై తెలిపారు.

పవర్‌ఫుల్!

ఉమ్మడి జిల్లాలో పెరిగిన విద్యుత్ వినియోగం

- దంచి కొడుతున్న ఎండలు, వాతావరణంలో మార్పులే కారణం
- డిమాండ్‌ను ఎదుర్కొనేందుకు విద్యుత్ శాఖ ప్రత్యేక ప్రణాళిక
- ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల సామర్థ్యం పెంపు

హన్మకొండ: వాతావరణంలో మార్పులు కనిపిస్తున్నాయి. చలి పెట్టాల్సిన సమయంలో ఉక్కపోత మొదలైంది. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలో ఎండలు దంచికొడుతున్నాయి. ఉదయం కొద్దిగా చల్లని వాతావరణం ఉండడంతో వేడి నీటి కోసం గీజర్లు వాడుతున్నారు. పగలు ఎండలు దంచికొడుతుండడంతో ఫ్యాన్లు, ఏసీల వాడకం పెరిగిపోయింది. మరో వైపు ముందుగా నాట్లు వేసిన వరి పంట పొట్ట దశకు రావడంతో నీటి కోసం భూగర్భ జలాల వినియోగం పెరిగింది. ఈక్రమంలో విద్యుత్ డిమాండ్ పెరిగింది.

మొత్తం సర్వీస్‌లు ఎన్నంటే..

ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలోని 5 సర్కిళ్ల పరిధిలో 18,36,370 విద్యుత్ సర్వీస్‌లున్నాయి. ఇందులో గృహ వినియోగదారులు 12,50,009, కమర్షియల్ 152148, పరిశ్రమలు 8,925, కుటీర పరిశ్రమలు 2,092, వ్యవసాయ 3,92,879, వీధి దీపాలు 21,280, ఇతర సర్వీస్‌లు 9,037 ఉన్నాయి. హనుమకొండ సర్కిల్‌లో అన్ని సర్వీస్‌లు కలిపి 4,84,208 ఉన్నాయి. వరంగల్‌లో 4,19,318, జనగామలో 2,92,650, భూపాలపల్లి 3,00,346, మహబూబాబాద్ సర్కిల్‌లో అన్ని సర్వీస్‌లు కలిపి 3,39,848 ఉన్నాయి.

ప్రత్యేక ప్రణాళిక..

వాతావరణ పరిస్థితులను ముందుగానే అంచనా వేసిన టీజీ ఎన్పీడీసీఎల్ యాజమాన్యం ఈసారి వేసవిపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించింది. ఈవేసవిలో విద్యుత్ డిమాండ్, వినియోగం భారీగా పెరగనుందనే ఆలోచనతో ప్రత్యేకంగా వేసవి ప్రణాళిక రూపొందించారు. ఫిబ్రవరి చివరి నాటికి వేసవి ప్రణాళికను పూర్తిగా కార్యరూపంలోకి తీసుకొచ్చేలా చర్యలు తీసుకున్నారు. ఈమేరకు డిమాండ్‌ను బట్టి 33/11 కేవీ సబ్ స్టేషన్లలో అధిక సామర్థ్యం కలిగిన పవర్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ఏర్పాటు చేసి సబ్ స్టేషన్ సామర్థ్యాన్ని పెంచారు. అధిక భారం ఉన్న డిస్ట్రిబ్యూషన్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల స్థానంలో అధిక సామర్థ్యం ఉన్న ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను అమర్చడంతో పాటు అదనపు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ఏర్పాటు చేశారు. అధిక భారం ఉన్న ఫీడర్లను గుర్తించి లోడ్ బదలాయింపు చేస్తున్నారు. విద్యుత్ అంతరాయాలను నివారించేందుకు సబ్ స్టేషన్లను అనుసంధానిస్తూ ప్రత్యామ్నాయ విద్యుత్ లైన్ వేస్తున్నారు. ఏదైనా సబ్ స్టేషన్‌లో సమస్య ఉత్పన్నమైతే మరో సబ్‌స్టేషన్ నుంచి విద్యుత్ సరఫరా అందించేందుకు ఈప్రత్యామ్నాయ విద్యుత్ లైన్లు ఉపయోగపడనున్నాయి. ప్రతీ జిల్లాకు ప్రత్యేకంగా చీఫ్ ఇంజనీర్, జనరల్ మేనేజర్ స్థాయి అధికారులను నోడల్ ఆఫీసర్లుగా నియమించి వేసవిలో విద్యుత్ సరఫరాలో ఎలాంటి ఇబ్బందులు రాకుండా నాణ్యమైన, మెరుగైన విద్యుత్ సరఫరా చేసేందుకు టీజీ ఎన్పీడీసీఎల్ యాజమాన్యం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటోంది.

విద్యుత్ వినియోగం (మిలియన్ యూనిట్లలో)

జిల్లా	ఫిబ్రవరి 7న	8న	9న	10న	11న					
(సర్కిల్)	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
హనుమకొండ	4.85	5.08	4.73	5.08	4.86	4.97	4.94	4.91	4.80	4.93
వరంగల్	3.95	4.27	3.83	4.15	3.99	4.41	3.88	4.36	4.80	4.31
జనగామ	5.23	5.55	5.29	5.39	5.40	5.51	5.31	4.96	5.12	5.60
మహబూబాబాద్	3.72	4.22	3.85	4.13	3.80	4.26	3.82	4.20	3.68	4.04
భూపాలపల్లి	7.22	7.79	7.15	7.65	7.10	7.96	7.11	8.20	6.81	8.26

విద్యుత్ డిమాండ్ (మెగావాట్లలో)

జిల్లా	ఫిబ్రవరి 7న	8న	9న	10న	11న					
(సర్కిల్)	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
హనుమకొండ	283	329	281	317	305	308	301	323	292	327
వరంగల్	267	316	266	306	279	315	277	297	268	360
జనగామ	279	306	273	318	284	270	282	308	273	292
మహబూబాబాద్	322	389	331	383	346	388	344	389	317	360
భూపాలపల్లి	354	367	345	364	352	390	342	379	332	386

ఉమ్మడి జిల్లాలో విద్యుత్ సరఫరా డిమాండ్ (మెగావాట్లలో)

ఫిబ్రవరి	2024	2025
7	1,179	1,440
8	1,181	1,412
9	1,249	1,389
10	1,236	1,410
11	1,184	1,352

వీడిన హత్య కేసు మిస్టరీ

- రెండేళ్ల క్రితం ధర్మారం శివారులో లభ్యమైన వృద్ధురాలి మృతదేహం
- హత్యగా కేసు నమోదు.. కీలక ఆధారాలు లభ్యం
- పోలీసుల ఎదుట లొంగిపోయిన నిందితుడు.. కారు స్వాధీనం

వివరాలు వెల్లడిస్తున్న డీసీపీ రవీందర్

పరకాల: రెండేళ్ల క్రితం నడికూడ మండలం ధర్మారం శివారులో జరిగిన వృద్ధురాలి హత్య కేసు మిస్టరీ వీడింది. వృద్ధురాలి కన్నకొడుకు సన్నిహితుడే హత్యకు పాల్పడినట్లు పోలీసుల విచారణలో తేలగా.. నిందితుడు పరకాల పోలీసుల ముందు లొంగిపోగా.. బుధవారం అరెస్ట్ చేశారు. హత్యకు సంబంధించిన వివరాలను వరంగల్ ఈస్ట్‌జోన్ డీసీపీ పి.రవీందర్ పరకాల ఏసీపీ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో వెల్లడించారు. శాయంపేట మండలం ఆరెపల్లి గ్రామానికి చెందిన వాడికాల బొందమ్మకు నలుగురు సంతానం. ఒక కొడుకు, ముగ్గురు కూతుళ్లు. తనకున్న 10 గుంటల భూమిని కొడుకుకు కాదని.. కూతుర్లకు ఇస్తానని గ్రామంలో జరిగిన పంచాయితీలో చెప్పడమే ఆమెకు శాపమైంది. కొడుకుకు ఇవ్వాలని అదే గ్రామానికి చెందిన ఇంటి రాజిరెడ్డి వృద్ధురాలితో వాదించాడు. ఆవిషయాన్ని మనసులో పెట్టుకున్న వృద్ధురాలు పంచాయితీ జరిగిన మరుసటి రోజు 2023 మార్చి26న రాజిరెడ్డి ఇంటికి వెళ్లి తమ కుటుంబంలో చిచ్చు పెడుతున్నావంటూ శాపనార్థాలు పెడుతూ దూషించింది. దీంతో ఆగ్రహించిన రాజిరెడ్డి ఇంటి చుట్టు పక్కల ఎవరూ లేకపోవడంతో వృద్ధురాలిని చితకబాది హత్య చేశాడు. అంతటితో ఊరుకోకుండా మృతదేహంపై ఉన్న బంగారు గాజులు, మెడలోని బంగారు గొలుసు, కమ్మలు దోచుకొని ఎడ్ల కొట్టంలో దాచిపెట్టాడు. తర్వాత మృతదేహాన్ని తన కారులో వేములవాడ వైపు తీసుకెళ్లి.. మళ్లీ అదే రాత్రి హుజూరాబాద్, నడికూడ మీదుగా ధర్మారం శివారులోని కెనాల్ కల్వర్టు వద్ద పడేసి వెళ్లిపోయాడు. గ్రామస్తులు అందించిన సమాచారంతో ఘటనా స్థలికి చేరుకున్న పోలీసులు మృతురాలి కుటుంబ సభ్యుల ఫిర్యాదు మేరకు హత్యగా కేసు నమోదు చేశారు. వరంగల్ సీపీ అంబర్ కిషోర్ ఝా ఆదేశాల మేరకు వృద్ధురాలి హత్య కేసును సీరియస్‌గా తీసుకొని విచారణ జరపగా ఆమె సొంత గ్రామానికి చెందిన ఇంటి రాజిరెడ్డే హత్య చేసినట్లు పోలీసులకు కీలక ఆధారాలు లభ్యమయ్యాయి. నిందితుడి కోసం గాలిస్తుండగా పరకాల పోలీసుల ముందు మరొకరి సాయంతో లొంగిపోయాడు. వృద్ధురాలి నుంచి దోచుకున్న బంగారాన్ని వరంగల్‌లోని ఓ జ్యువెల్లరీలో కరిగించి కడెం చేయించుకున్నాడు. కొద్ది రోజులకు తన అవసరాల కోసం ఓ ఫైనాన్స్‌లో తాకట్టుపెట్టినట్లు పోలీసుల విచారణలో తేలినట్లు డీసీపీ రవీందర్ వెల్లడించారు. నిందితుడి నుంచి కారును స్వాధీనం చేసుకుని అరెస్ట్ చేసినట్లు తెలిపారు. హత్య కేసును ఛేదించిన పరకాల, శాయంపేట సీఐలు క్రాంతికుమార్, రంజిత్‌రావు పోలీసు బృందాన్ని డీసీపీ రవీందర్, ఏసీపీ సతీశ్‌బాబు అభినందించారు.

హత్యాయత్నం కేసులో ఇద్దరికి జైలు

లింగాలఘణపురం: మండలంలోని కుందారం సమీపంలో 2019లో దేవరుప్పుల మండలం రామచంద్రగూడేనికి చెందిన కైరిక ఆంజనేయులుపై హత్యాయత్నం జరిగింది. ఈఘటనకు కారకులైన అదే గ్రామానికి చెందిన కైరిక భాస్కర్, నాగన్నకు మూడేళ్ల జైలు శిక్షతో పాటు రూ.5వేలు జరిమానా విధిస్తూ అసిస్టెంట్ సెషన్ జడ్జి సుచరిత బుధవారం తీర్పు చెప్పినట్లు ఎస్సై శ్రావణ్‌కుమార్ తెలిపారు. ఆంజనేయులు, భాస్కర్, నాగన్న మధ్య చిట్టీ డబ్బుల విషయంలో గొడవలున్నాయి. ఈనేపథ్యంలో ఆంజనేయులును చంపాలని పథకం ప్రకారం బైక్‌పై వెళ్తున్న అతడిని భాస్కర్, నాగన్న కుందారం సమీపంలో సుమోతో ఢీకొట్టారు. తలకు తీవ్ర గాయాలైన ఆంజనేయులు ప్రాణాలతో బయటపడ్డాడు. ఈఘటనకు సంబంధించి ఆంజనేయులు బంధువులు చిక్కుడు భాస్కర్ పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేయగా.. అప్పటి ఎస్సై ఎస్.రవీందర్ కేసు నమోదు చేశారు. కోర్టు కానిస్టేబుల్ నరేశ్ నిందితులకు శిక్షపడేలా సాక్ష్యాలను ప్రవేశపెట్టినట్లు ఎస్సై శ్రావణ్‌కుమార్ తెలిపారు.

పగిడిద్దరాజు ఆలయంలో ప్రత్యేక పూజలు

ముస్తాబైన పగిడిద్దరాజు ఆలయం

గంగారం: మేడారం మినీ జాతర ప్రారంభం కావడంతో మహబూబాబాద్ జిల్లా గంగారం మండలంలోని పూనుగొండ్ల గ్రామంలోని పగిడిద్దరాజు ఆలయంలో బుధవారం ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. ప్రధానార్చకులు, మహిళలు ఉపవాసం ఉండి ఆలయాన్ని శుద్ధి చేశారు. ఆలయాన్ని అందంగా అలంకరించి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. అనంతరం మినీ జాతరకు పూజారులు, వడ్డెలు బయల్దేరి వెళ్లారు.

సమ్మక్కకు చెలపేయ మొక్కులు

సమ్మక్క పూజారులకు చెలపేయను అప్పగిస్తున్న చెర్ప వంశస్తులు

ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి: మండలంలోని ఊరట్టం గ్రామానికి దివంగత మాజీ చెర్ప భోజారావు ఆనవాయితీని కొనసాగిస్తూ ఆయన కుటుంబీకులు మండమెలిగె పండుగ రోజున సమ్మక్క పూజారులకు చెలపేయను అప్పగించారు. పూజారులు గద్దెల చుట్టూ చెలపేయతో ప్రదక్షిణలు నిర్వహించారు. ఊరట్టం ఆశ్రమ పాఠశాల విద్యార్థుల ఆదివాసీ సంప్రదాయ నృత్యాలు అలరించాయి. కాగా.. చెర్ప భోజారావు కుమార్తెలు, అల్లుళ్లు మాజీ ఎంపీపీ గొంది వాణిశ్రీ–సత్యనారాయణ, గొంది జయశ్రీ – కీ.శే వీరయ్య, కాక అరుణ–మాధవరావుతో పాటు ఆ గ్రామానికి చెందిన చెర్ప వంశీయులు ఈమొక్కు కార్యక్రమంలో భాగస్వాములయ్యారు.

తప్పిపోయిన తండ్రి కోసం వెతుకులాట

ములుగు: సిద్దిపేట జిల్లా అక్కన్నపేట మండలం జనగామ గ్రామానికి చెందిన జంగిడి వెంకటయ్య 2024లో జరిగిన మేడారం మహా జాతరలో తప్పిపోయాడు. కుమారుడు రాము తోడుగా వచ్చిన బంధువులు, గ్రామస్తులు ఎంత వెతికినా ఆచూకీ దొరకలేదు. తండ్రి ఫొటోతో ఫ్లెక్సీ తయారు చేయించి ఈసారి జరుగుతున్న మినీ మేడారం జాతరలో రాము వెతకడం ప్రారంభించాడు. జంపన్న వాగు, ఐటీడీఏ క్యాంపు కార్యాలయం, అమ్మవారి ప్రవేశ మార్గం ఎదుట భక్తులకు ఫ్లెక్సీ చూపిస్తూ తన తండ్రి కనిపిస్తే ఆచూకీ తెలపాలని వేడుకుంటూ కనిపించాడు. వివరాలు తెలిస్తే 79954 54146 నంబర్‌లో సంప్రదించాలని ఆయన కోరుతున్నాడు.

జంపన్నవాగులో షవర్ల వద్ద స్నానాలచరిస్తున్న భక్తజనం

జాతరలో భక్తుల కోలాహలం

మనసారా మొక్కులు

పసుపు, కుంకుమతో సమ్మక్క గుడికి వెళ్తున్న పూజారులు, సమ్మక్క గుడిలోపల శక్తి పీఠాన్ని అలికి ముగ్గులు వేసిన ఆడపడుచులు

ఘనంగా మండమెలిగె పండుగ

- అమ్మవార్లకు ప్రత్యేక పూజలు
- మేడారంలో జన సందడి
- తరలివచ్చిన వేలాది మంది భక్తులు

సారలమ్మ గద్దె వద్ద మొక్కులు చెల్లిస్తున్న భక్తులు

ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి: మేడారం, కన్నెపల్లిలో బుధవారం మండమెలిగె పండుగ ఆదివాసీ సంస్కృతీ సంప్రదాయం ప్రకారం వైభవంగా జరిగింది. సమ్మక్క సారలమ్మల పూజారులు అమ్మవార్ల ఆలయాల్లో ప్రత్యేక పూజా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. బుధవారం ఉదయం ఆలయాలను శుద్ధి చేసిన పూజారులు మండమెలిగె పూజా కార్యక్రమాలను ప్రారంభించారు. మేడారంలోని సమ్మక్క గుడిలో అమ్మవారి శక్తి పీఠాన్ని అలికి సిద్ధంగా ఉంచగా, సమ్మక్క పూజారి సిద్ధబోయిన మునీందర్ ఇంటి నుంచి ఆడపడుచులు, పూజారులు డోలు వాయిద్యాల నడుమ పసుపు, కుంకుమలను తీసుకొని గుడికి చేరుకున్నారు. అమ్మవారి శక్తి పీఠాన్ని, గుమ్మాలను పసుపు, కుంకుమలతో అందంగా అలంకరించారు. అనంతరం సమ్మక్క పూజారి సిద్ధబోయిన నితిన్ ఇంటి నుంచి పవిత్ర జలం, పసుపు, కుంకుమలను తీసుకొని పోచమ్మగుడికి వెళ్లి చీర సమర్పించి పూజలు చేశారు. నితిన్ ఇంటి వద్ద తయారు చేసిన మామిడి తోరణాలను చిలుకులగుట్టకు వెళ్లే దారిలో రోడ్డుకిరువైపులా కర్రలకు కోడి పిల్ల, సొరకాయ, మిరపకాయ (దిష్టి తగలకుండా)ను కట్టి ధ్వజస్తంభాన్ని నిలిపారు. ధ్వజస్తంభం వద్ద దూప వడ్డె నాగేశ్వర్‌రావు, సమ్మక్క పూజారులు కొక్కెర కృష్ణయ్య, సిద్ధబోయిన నితిన్, సిద్ధబోయిన స్వామి, మల్లెల సత్యం నీళ్లారగించారు. ఈశాన్యం దిక్కున పొలిమెరలో ధ్వజస్తంభానికి కూడా మామిడి తోరణాలు కట్టి పూజలు చేశారు. బుధవారం రాత్రి సమ్మక్క పూజారులు పసుపు, కుంకుమ పూజా సామగ్రి తీసుకొని డోలు వాయిద్యాలతో సమ్మక్క గద్దెకు 11:23 గంటలకు చేరుకున్నారు. వీరికి రాష్ట్ర మంత్రి సీతక్క ఆడపడుచులతో కలిసి సమ్మక్క పూజారులకు ఎదురెళ్లి నీళ్లారగించారు. రాత్రి అమ్మవారి గద్దె వద్ద పూజారులు రహస్య పూజలు నిర్వహిస్తున్న సమయంలో ఆలయంలో విద్యుద్దీపాలను ఆర్పేశారు.

కన్నెపల్లిలో సారలమ్మకు పూజలు

కన్నెపల్లిలోని సారలమ్మ గుడిలో పూజారులు మండమెలిగె పండుగను ఘనంగా నిర్వహించారు. ఉదయాన్నే గుడిని శుద్ధి చేసి పసుపు, కుంకుమ, బంతిపూలతో అలంకరించారు. సారలమ్మ వడేరాల కుండలను అలంకరించారు. సారలమ్మ ప్రధాన పూజారి కాక సారయ్య అమ్మవారి పూజాసామగ్రిని శుద్ధి చేసి అలంకరణ అనంతరం ప్రత్యేక పూజా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. రాత్రి సమయంలో సారలమ్మ పూజారులతో పాటు గ్రామంలోని ఆదివాసీలంతా కలిసి గుడి నుంచి పసుపు, కుంకుమ, శాకహానం (ఇప్పపువ్వు సారా) తీసుకొని రాత్రి 11.07 గంటలకు గద్దెలకు చేరుకున్నారు. గద్దెల వద్ద రహస్య పూజలు నిర్వహించారు. అనంతరం సమ్మక్క సారలమ్మ పూజారులు కలిసి డోలు వాయిద్యాలతో గద్దెల వద్ద సంబరాలు జరుపుకున్నారు. కార్యక్రమంలో పూజారుల సంఘం అధ్యక్షుడు సిద్ధబోయిన జగ్గారావు, పూజారులు సిద్ధబోయిన మునీందర్, భోజారావు, సిద్ధబోయిన స్వామి, అరుణ్, వసంతరావు, సారలమ్మ పూజారులు కాక కిరణ్, మేడారం జాతర చైర్మన్ ఆరెం లచ్చు పటేల్ పాల్గొన్నారు.

భక్తుల సందడి

మినీ మేడారం (మండమెలిగె) సందర్భంగా అమ్మవార్లను దర్శించుకునేందుకు వేలాదిగా భక్తులు తరలివచ్చారు. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలతో పాటు ఛత్తీస్‌గఢ్, మహారాష్ట్ర నుంచి ప్రైవేట్ వాహనాల్లో వేలాదిగా తరలివచ్చారు. జంపన్నవాగు వద్ద షవర్ల కింద స్నానాలు ఆచరించారు. భక్తుల తాకిడి పెరిగినప్పటికీ క్యూలైన్ ద్వారా గద్దెల పైకి అనుమతించడంతో భక్తులు అమ్మవార్లను తనివితీరా దర్శించుకున్నారు. డీఎస్పీ రవీందర్ పర్యవేక్షణలో పస్రా సీఐ రవీందర్, తాడ్వాయి ఎస్సై శ్రీకాంత్‌రెడ్డి, పోలీస్ సిబ్బంది భారీ బందోబస్తు నిర్వహించారు. ఎక్కడ కూడా ట్రాఫిక్ జామ్ జరగకుండా వాహనాలను పార్కింగ్ స్థలాల్లోకి మళ్లించారు. మొక్కుల అనంతరం భక్తులు మేడారంలోని చిలకలగుట్ట, ఆర్టీసీ బస్టాండ్, శివరాంసాగర్, జంపన్నవాగు, తదితర ప్రాంతాల్లో విడిది చేసి సందడి చేశారు. మినీ జాతర సందర్భంగా భక్తుల తాకిడితో మరోసారి వనమంతా సందడి కనిపించింది.

తలనీలాలు సమర్పిస్తున్న భక్తులు

ముగ్గులు వేస్తున్న ఆడపడుచులు

సమ్మక్క పూజారులకు నీళ్లు ఆరబోసేందుకు ఆడపడుచులతో కలిసి ఉన్న మంత్రి సీతక్క

బంగారం తీసుకొస్తున్న భక్తులు

బంతి భోజనం చేస్తున్న కుటుంబసభ్యులు